

PERMAKULTUR SVERIGE

Nyhetsbrev december 2018

Innehåll

1. Om *Tidskrift för Permakultur och Boken om Permakultur*
2. Jobbannons
3. Kallelse till Permakulturs årsmöte 16 mars 2019
4. Nordiska mötet 1-3 februari i Oslo
5. Helena von Bothmer om social permakultur och om att skapa den kultur vi önskar
6. Föreningen Permakultur Stockholm (PS) har fått liv!
7. Permakultur inbjuds till Festivalen livsglädje i Lerdala 25-28 juli
8. ECOLISE och permakulturföreningen
9. Projektet "Kompetensutveckling för permakulturlärare 2018"
10. Vi söker en kontaktperson för EuPNs kommunikationsgrupp
11. Rapport från LAND-nätverkets möte på Koster

Hej permakulturmedlem!

Så här framåt senhösten brukar du få årets andra nummer av **Tidskrift för Permakultur** i din brevlåda. Så inte detta år. Vi skickar istället ut detta medlemsbrev i tryck till alla medlemmar. Vad hände med tidskrift nr 20? Här kommer en kort historik och förklaring.

Som du kanske känner till köper permakulturföreningen i Sverige sedan fem år tillbaka in tidskriften som medlemstidning av Lev Baeredygtigt, ett permakulturföretag i Danmark. Danska och norska artiklar översätts till svenska av en handfull engagerade medlemmar som numera fått en liten ersättning för detta. Fler översättare behövs, se annons. De senaste nio numren av tidskriften finns på svenska och går att köpa om du inte har alla, se mer info på www.permakultur.se. De första tio numren finns på danska och kan köpas därifrån <http://permakultur-danmark.dk>

I januari i år berättade redaktionen att det skulle ges ut en jubileumstidskrift hösten 2018. De har fått medel för detta ur en fond så det kan bli ett extra påkostat nummer. Detta glädjer så klart oss permakulturister i Sverige också. I april får vi veta att det istället för jubileumstidskrift blir en bok "**Boken om permakultur**". Det kommer oväntat men låter bra, även om vi i Sverige inte på något sätt medverkar till boken med mer än att översätta texterna (ca 88 sidor).

Det dragit ut på tiden att få boktexterna översatta till svenska. Slutarbetet pågår just nu och boken kommer ut våren 2019. Därefter kommer det två nummer av *Tidskrift för Permakultur*, sommar och höst 2019. Mycket blir det nästa år, vi beklagar bara att det inte blir så mycket läsbart denna vinter.

Vi i styrelsen kommer att hålla kontakt med alla medlemmar under 2019 för att utröna vad vi vill med en medlemstidning i föreningen, vad ska den innehålla och hur ska den se ut. Represententer för styrelserna i Sverige, Norge och Danmark har just haft ett möte med redaktionen i Danmark. Snart kommer bollen till er!
/Kicki Bobacka

2 Jobbannons

Sökes: Översättare danska/norska/svenska.

Uppdrag: att översätta en eller flera artiklar till *Tidskrift för Permakulturs svenska upplaga* två gånger per år. Viss ersättning utgår.

Intresserad?

Kontakta Helena helena@kosterstradgardar.se

3 Permakultur i Sveriges årsmöteshelg

inträffar den 16-17 mars 2019. Platsen blir Rikkenstorp i Grängesberg hos Joel och Maria. Ankomst fredag 15 mars för långväga resenärer, slut vid lunchtid söndag 17 mars. Detta är den formella kallelsen till årsmötet som hålls lördagen den 16 mars. På hemsidan finns stadgarna som berättar vilka ärenden som behandlas. Skriv upp datum, mer info kommer på *Permakultur i Sveriges hemsida* www.permakultur.se /*Kicki Bobacka*

4 Nordiska mötet i Norge

Detta hålls på Bykuben i Oslo 1-3 februari 2019. Nordiska mötet arrangeras varje vinter och platsen har hittills alternerat mellan Sverige, Norge och Danmark. Nu är även Finland på väg att ansluta sig. Mötet är öppet för samtliga medlemmar. Diplomerings enligt det nordiska systemet sker på Nordiska mötet och Nordiska Institutet har egna möten under helgen för att besluta om gemensamma angelägenheter. Nordiska Institutet består av diplomerade och styrelseledamöter. Det finns ett alternativt program för övriga deltagare.

Vill du veta mer?

Kontakta Benedicte Brun dictebrun@gmail.com eller Elin Tyse elin.tyse@online.no, tel Elin +47 22690526 og +47 91181263

Preliminärt program:

Fredag 09.00 Åpent seminar: Foredrag ved Karoline Nolsø Aaen.

13.00 Oppmøte. Permakulturmingling. Enkel lunsj.

Tidskriften. Nordiska Institutets hemsida. Åpent forum.
18.30: Middag och socialt. Solskinshistorier fra delta-kerne
Lördag 09.30: Samtale om sosiokratikurs og eventuelt kurs med Andreas Johnson.
11.00: **Diplompresentasjon av Jona Elfdahl.** Lunsj. Diplomholder samtale
13.30: Permakulturblátur.
18.00: Middag og fest!

Søndag 09.30: LAND- Status og framtid med Cathrine Dølleris og Helene Bøhler. Nordisk institutt-møte Alternativt permakulturprogram for øvrige. Lunsj. Fortsettelse av nordisk institutt-møte og valg av nytt sekretariat.
14.00: Visjoner og samarbeid for større gjennomslagskraft i en kritisk tid. /*Kicki Bobacka*

5 Om social permakultur och om att skapa den kultur vi önskar

En sak vi vet är att det alltid sker förändring. Även inom permakultur, som ursprungligen tar den sin utgångspunkt i en fysisk plats, utvecklas alltmer och allt oftare till att även omfatta de sociala systemen. Genom smarta analyser av plats och folk kan bästa beslut tas för att skapa hållbarhet och hög grad av "lokalisering" till skillnad mot globalisering. Permakultur är en global rörelse men de system som skapas är i hög grad lokala och baserade på lokala resurser. De designverktyg som används inom permakulturen ger oss möjlighet att analysera och designa (läs besluta) för hållbara och så självgenererande system som möjligt.

Vad med människorna i systemen, de som är del av dessa, beroende av dessa och underhåller dessa? Hur kan vi skapa hållbarhet och resiliens även på det sociala planet? Det är många permakulturer världen över som ställer den frågan och arbetar aktivt med den. Numera inser vi att det inte är möjligt att skapa mänskliga hållbara system utan att verkligen ägna mänskliga relationer mycket omsorg. Etiken inom permakultur visar detta; omsorg om jorden, omsorg om människor och lika fördelning. Alltför många projekt faller därför att för lite uppmärksamhet och designtid ägnats åt det. Det hjälper inte hur än mycket mull vi bygger in i våra jordar och hur mycket perenna grönsaker vi än skördar så blir dessa mänskligt skapade systemen inte hållbarare än den svagaste länken. Min erfarenhet är att det oftast är just de mellanmänskliga relationerna och hur det sociala nätet vävs som avgör hur hållbart systemet blir.

Min fråga till mig blir mig själv – hur kan jag, som mänskligt väsen i mitt dagliga värv, bidra till hållbarhet på riktigt, jag menar då verkligen på riktigt. Svaret är inte enkelt och det finns många svar men jag tror att en gemensam nämnare är att ett hållbarhet och resiliens verkligen kräver ett gott socialt samarbete.

Looby Macnamara har skrivit den mycket läsvärda boken "People and permaculture" i vilken hon ger en grundlig introduktion till en designmetod som hon kallar "design web". I den beskrivna metoden finns ett antal hållpunkter som ses som anhalter. Dessa ger oss tillfälle att tränga in vidare i processen utifrån flera olika perspektiv, med målsättningen att väva en stabil grund att stå i. Vad är det som begränsar mig att nå den vision jag vill, vilka

mönster, bra och dåliga, har jag, vilka ideer kan möta behoven och så vidare. Looby låter sig inspireras av många olika tekniker, såsom NVC (non violent communication), sociokrati och flertal feedback metoder. Permakultur ska ses som ramverket, redskapet som vägleder oss att ta de beslut som på bästa sätt möter systemets, gruppens eller dina verkliga behov. Designmetoden är öppen och cirkulär, finns inga måsten, inga regler, utan är en livlina för att skapa den hållbara situation vi eftersträvar såväl på en fysisk plats och för människorna i systemet.

För mig har den stora dörröppnaren varit att det faktiskt är möjligt att omdesigna den kultur jag befinner mig, alltså att skapa och påverka den miljö jag lever och arbetar i. Jag frågar mig hur vill jag att min dagliga arbetsplats ska vara så att den lyfter fram det bästa av mig. När jag börjar förstå det kan jag sedan finna metoder att nå dit. Bra rutiner kan bli bra mönster som förstärker det man vill ha i sitt ekosystem. Precis som man gör i den fysiska världen där jag ser till att ha både sallat, äpplen och höns i bästa blandning.

Med erfarenheten att vi kan vara medskapare till vår kultur blir jag förhoppningsvis lättare till sinnet och kan ta mig an större globala frågor. Permakultur är verkligen en revolution fast förklädd till trädgårdsodling, som jag hört viskas om!

Kurser på Kosters Trädgårdar 2019

- Aktivt Hopp; 26 – 28 april, med Hillevi Helmfrid och Kristina Lindgren
- Jord och yoga; 17-19 maj, med Elisabeth Johansson och Helena von Bothmer
- Nurture in Cultural Emergenc; 20 – 25 augusti, med Looby Macnamara och Helena von Bothmer
- Introduction to social permaculture; 1 – 5 november, med Lulu Mederer och Helena von Bothmer
- Permaculture Teacher Course (PTM) 16 – 23 november, med Alfred Decker

Kontakt: helena@kosterstradgardar.se

/Helena von Bothmer, dipl. permakulturdessigner, trädgårdsmästare och lärare på Kosters Trädgårdar

Länkar:

- Looby Macnamara – applewoodcourses.com och loobymacnamara.com
- Aktivt Hopp – aktivthopp.wordpress.com
- Joanna Macy "The work that reconnects" – joannamacy.net
- Kosters Trädgårdar – kosterstradgardar.se

6 Föreningen Permakultur Stockholm (PS) har fått liv!

Vi har nu bildat en lokalförening och hade ett första möte den 7 oktober i Demokratipiloternas lokaler på Södermannagatan. Här startades tre "gillen" som nu även ses sinsemellan för att diskutera frågor och planera aktiviteter. Målet med föreningen är bland annat att sprida permakultur, dela kunskap och främja samarbetet mellan oss som är aktiva i Stockholmsområdet! Omedelbara vinster har varit god mat, en skön stämning & gemensamma drömmar. Vi kommunicerar än så länge via e-post och via Facebook-gruppen; "Permaculture Stockholm". Välkommen att gå med! /*Margaretha Stuguland Odberger*

Du kan nå oss via e-post: chris@permakultur.se.

Medlemskap i nationella Permakulturföreningen.
www.permakultur.se behövs för att vara medlem i Permakultur Stockholm.

7 Festivalen livsglädje hålls i Lerdala 25-28 juli,

med syfte att lyfta fram aktörer och upplevelser som bidrar till hållbarhet och fysiskt och psykiskt välbefinnande för människan och miljön. Att få människor av olika åldrar och kulturer att uppleva samhörighet i mångfald och inspirera till livsglädje genom ett brett spektrum av hälsofrämjande aktiviteter.

Permakulturister är inbjuden att hålla en workshop eller föreläsa om permakultur och hållbarhet på festivalen.

Intresserade att delta kontakta Mindfulnesskällan Mindfulnesskällan mindfulnesskallan@gmail.com

8 ECOLISE (European Network for Communityled Initiatives on Climate Change and Sustainability, www.ecolise.eu) utgör en plattform för gräsrotsrörelser med syfte att påverka brett: lokalt, nationellt och internationellt. Detta sker bland annat genom utspel gentemot policy- och beslutsfattare, exempelvis inom EUs och FN:s ramverk.

Sedan början av 2014 har ECOLISE lyft vikten av att stater och internationella organ uppskattar och underlättar de tusentals initiativ för hållbarhet som hela tiden sker lokalt och som får konkreta framsteg att ske på marken. ECOLISE har över 45 medlemsnätverk där permakultur-, ekobyar och omställningsrörelser dominerar. Permakultur i Sverige är en av ECOLISEs grundande medlemsföreningar och har två permakulturister från Sverige i sin styrelse – Emilia Rekestad och Robert Hall.

Just nu pågår en omarbetning av ECOLISEs strategi där vi särskilt välkomnar förslag om hur ECOLISE än mer kan stödja lokala ambitioner och verka för att möjliggöra en växande mångfald av lokala initiativ för hållbarhet. Där är permakulturperspektivet jätteviktigt.

Kontakt Robert Hall, ordförande i ECOLISE
robert.hall@ecolise.eu /*Robert Hall*

9 Projektet "Kompetensutveckling för permakulturlärare 2018" har under året möjliggjort för olika medlemmar att åka på kurser och evenemang runt om i Europa.

Första kursen var en ToT lärarkurs på Hannah Thoroughgoods gård "The Inkpot" i Lincolnshire i England. Det var en synerligen välplanerad och väl urlärd kurs som är en väldigt bra grund för framtida arbete som permakultur-lärare, med undervisning om allt från hur man planerar enskilda lektioner till att bygga rutiner för kontinuerlig reflektion, feedback och utvärdering, till hur man bygger en trygg och stabil kultur och känsla i en kurs, till presentationsverktyg och många praktiska utbildningssessioner, då vi fick prova allt vi lärt oss genom att lära ut, med full reflektion och feedback. Vi var tre personer som åkte från Sverige, Hans Ryding, Jeff Ranara och Jona Elfdahl, finansierat av projektet och alla tre uppskattade kursen väldigt mycket.

Andra evenemanget var Europeiska Permakultursamlingen, EUPC, i Wicklow, söder om Dublin i Irland. Vi var totalt 7 Svenskar som åkte, varav 6 fick resa, boende och mat finansierat av projektet. EUPC hade ett fullspäckat program av olika sessioner och aktiviteter från olika permakultur-lärare och permakulturister runt om i Europa. Under EUPC hade också Europeiska Permakultur-nätverket, EuPN, möten och planerade vår strategi för att hjälpa permakulturen att växa i Europa under de närmaste åren. Bl.a. bestämdes att projekten "Children in Permaculture" (CiP), "Youth in Permaculture" (YiP) och "International Permaculture Educators Network" (IPEN), kommer bli nya arbetsgrupper i EuPN som driver arbetet med att få med fler barn och unga och att få gemensamma utbildningsstandarder i permakulturföreningarna i Europa.

Tredje kursen var en EDE (Ekoby-design) kurs vid ekobyen Findhorn i Moray county i nordöstra Skottland. Det var en väldigt bred kurs med runt 15 st olika lärare, som lärde ut allt ifrån ekologisk arkitektur och ekobygg, vatten och avloppssystem, till finansiering, lokal investering och lokala valutor, till autentisk kommunikation, naturkontakt, personlig resiliens och verktyg för att bygga och stödja sociala sammanhang, inkl. gemensama avtal, stöd för äldre och barnfamiljer, bytesekonomi, och permakulturdesign. Hans Ryding deltog från Sverige, finansierad av projektet.

Ny ansökan kommer att skickas under 2019. Har du erfarenhet av att söka pengar, och vill åka på permakulturkurser runt om i Europa nästa år? Du får jättegärna hjälpa till med ansökan för nästa års projekt. T.ex. så kommer det finnas möjlighet att åka på lärarkurs med Lobby Macnamara i Juni, om ansökan går vägen. Och det är alltid diplomander och engagerade i föreningens arbete som har förtur till kurserna.

Skicka ett e-mail till hans@permakultur.se om du vill hjälpa till! /*Hans Ryding*

10 Vi söker en kontaktperson för EuPNs kommunikationsgrupp

Är du intresserad av vad som händer inom permakulturen ute i Europa? Och brinner du för att sprida informationen om vad som händer här i Sverige ut till resten av Europa? Vi söker just nu någon som kan ta på sig att vara föreningens representant i Europeiska permakulturnätverkets arbetsgrupp för kommunikation. Arbetet innebär att delta i elektroniska möten ca. en gång i månaden, och att arbeta med EuPNs hemsida och nyhetsbrev och att förmedla information om vad som är på gång mellan den svenska permakulturföreningen och europeiska nätverket. Hör av dig till Hans på international@permakultur.se om du är intresserad. /*Hans Ryding*

11 LAND-nätverksmöte hölls på Kusters trädgårdar 19 – 21 oktober med deltagare från Grönt liv och Källtorps trädgård i Stockholm, Ekbacka gård nära Kalmar, Borrabo nära Falköping och några från styrelsen.

Organisering av nätverket diskuterades, delvis genom att göra en permakulturdessign för nätverket. Viktigt att arbeta fram en långsiktig modell för finansiering av LAND-nätverket, organisering av nätverket och få fram material.

Vad ett LAND center är diskuterades och en reaktion var "ah, nu förstår jag vad det handlar om". Ett LAND center är en permakultur demonstrations verksamhet, som är en ekonomisk verksamhet och kan försörja sig själv, dvs man tar betalt för sina tjänster – rundvisningar, förklaringar, kurser, produkter etc.

Vi permakulturer har länge haft permakultur som livsstil och etik där man ger väldigt mycket till varandra. Nu börjar flera försörja sig på permakulturverksamheter och då ses t ex rundvandringar med information och förklaringar om permakulturlösningarna som en tjänst man ska ta betalt för.

I England där man har mer än 100 LAND centra har man börjat se att folk hellre handlar från ett LAND center än de ekologiske bönderna, som inte har samma helhetsyn och permakulturdesign med smarta lösningar, utan "bara" tagit bort gifterna ur odlingen.

De verksamheter som vill vara LAND center bedöms efter hur de uppfyller alla kriterier <http://www.permakultur.se/land/land-kriterier/> etc och indelas på olika nivåer:

- ett LAND CENTER uppfyller alla kriterier
- en LAND STARTARE uppfyller flera kriterier och arbetar på att utvecklas för att uppfylla dem. Dessa fungerar i stort sett redan som LAND center.
- en LAND GRODD är en verksamhet som är villig och anses ha möjlighet att bli ett LAND center, men som knappast uppfyller några kriterier.

Vi har nu i Sverige ett ackrediterat LAND center, dvs ett LAND center som uppfyller alla kriterier: Kosters trädgårdar på SydKoster, ansvarig: Helena von Bothmer

Vi har nu tre LAND startare i Sverige:

- Lövudden, Åtvidaberg, Östergötland, ansvarig: Jan Berge
- Tullus lantliv, Näliden, Jämtland ansvarig: Eva Rappe
- Grönt liv, Huddinge, Stockholm, ansvariga Margareta och Christian Odberger

Om du är intresserad av LAND så hör av dig till Chris på land@permakultur.se /Chris Druid

